

ČESON

Česká společnost
pro ochranu
netopýrů

Prof. RNDr. Ivan Horáček, CSc. (PřF UK),
předseda

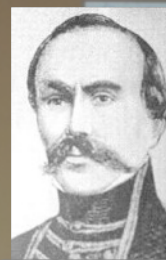
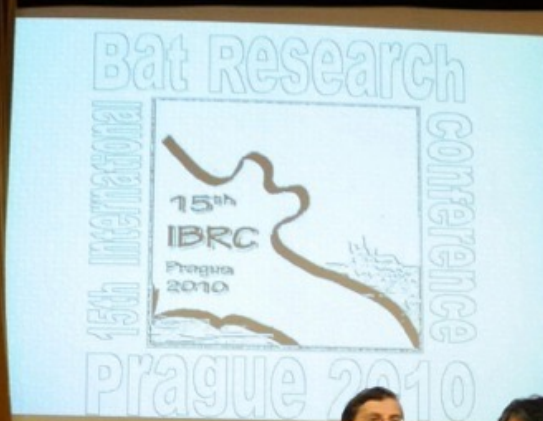
Doc. Mgr. Tomáš Bartonička, PhD. (PřF MU),
ředitel

Netopýři

..tradičně nejméně prozkoumaná skupina savců, nesčetná specifika, nezbytné speciální výzkumné přístupy atd. atd.

Výzkum netopýrů
má v ČR dlouhou
tradici ...

F.A.Kolenati
(1864... etc.)

ČR – jedno z
klíčových center
rozvoje moderního
výzkumu netopýrů
→ tradiční
výzkumné zaměření
řady pracovišť, ...
→ mimořádný
zahraniční ohlas

Vladimír Hanák **Jiří Gaisler**
zakladatelé moderního evropského
výzkumu netopýrů

1. světová konference: 1968 Hluboká n.Vltavou
Řada prioritních výzkumných projektů ...*

Zahájení 15.
světové konference
o výzkumu
netopýrů Praha
2010

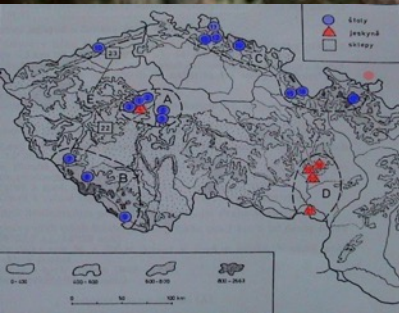
Kroužkování,
demografická
struktura,
taxonomie,
biogeografie,
ekologie,
reprodukce atd.

Bibliografie (ČR)
>1500 prací ..

m.j. - * projekt soustavného monitoringu netopýřích populací : od r.1969 – standardisované sledování změn v modelových zimovištích

1969

- * 15 modelových zimovišť
- * 5 sčítatelů (Gaisler, Hanák, Horáček, Nevrlý, Žalman)

1969

- * 15 modelových zimovišť
- * 5 sčítatelů (Gaisler, Hanák, Horáček, Nevrlý, Žalman)

ČESON

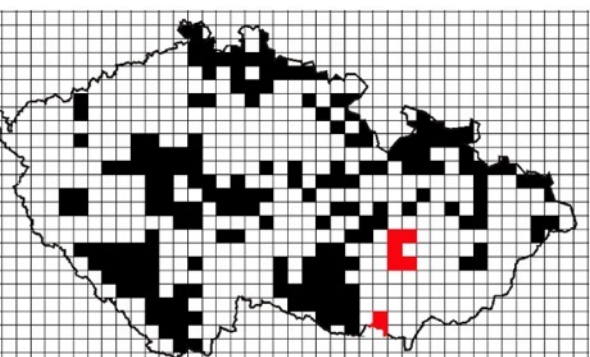
(Česká společnost pro ochranu netopýrů =
Czech Bat Conservation Trust)

**Koordinační platforma výzkumu
a ochrany netopýrů v ČR**

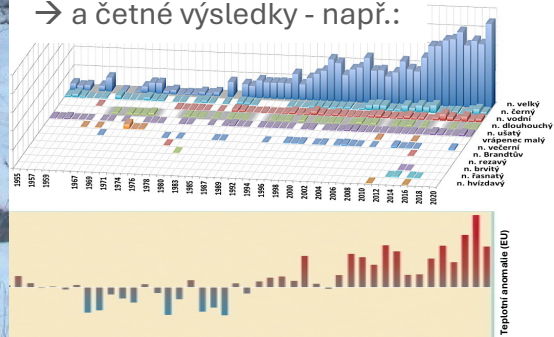
**Nyní > 800 zimovišť,
kolem 100 účastníků**

→ Datový aparát > 300 000
záznamů

Monitoring netopýřích
populací v ČR: nejdelší a
nejucelenější projekt
monitoringu volně žijících
obratlovců Evropy

→ a četné výsledky - např.:

ČESON

(Česká společnost pro ochranu netopýrů =
Czech Bat Conservation Trust)

Počátky a trocha historie ...

1990: Zkušenosti a závěry:

netopýři

Z více důvodů -
nejzranitelnější skupina
evropských savců ...

*Extrémně nízké populační hustoty
(0.001-5 ex / km²), *extrémní K –strategie,
mimořádně náročný odchov mláďat,
klíčový význam úkrytů kolonií, tradičních
zimovišť, lovišť a tahových koridorů

*Řada druhů úzce vázána na *úkryty v
lidských stavbách*, ohleduplnost a aktivní
pomoc veřejnosti zásadní podmínkou –
soustavné edukativní působení důležitým
předpokladem

**1991: ČSSR (ač ne-člen EU !)
vyzvána k připojení**

1991 vstupní opatření EU:

*potřeba sledování
populačních trendů,
za účinné
mezinárodní
spolupráce

*Radikální omezení
rušivých zásahů

*Úzká koordinace
výzkumných projektů
a potřeb praktické
ochrany netopýrů

UNEP/EUROBATS
Agreement on the Conservation
of Populations of European Bats

The Agreement on the Conservation of Populations of European Bats, or **EUROBATS**, is an international treaty that binds its States Parties on the [conservation of bats](#) in their territories. It was signed in 1991 under the auspices of the [Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals](#) (CMS), with the Agreement entering into force in 1994. In August 2021, the Agreement applied to 38 of 63 [range states](#).

History

The Agreement was concluded as "Agreement on the Conservation of Bats in Europe" in September 1991 during the Third Meeting of the Parties of the Convention on Migratory Species. It entered into force on 16 January 1994, after the required number of five states (Germany, The Netherlands, Norway, Sweden and UK) had ratified it.

In 2000, the Parties decided to change the Agreement's name into its current form "Agreement on the Conservation of Populations of European Bats". In 2001, the Agreement became part of the [United Nations Environment Programme](#) (UNEP).

Aim of the agreement

The overall goal of the Agreement is to provide a framework for [bat conservation](#) for the member states and those that have not yet joined. According to the agreement text, member states prohibit the deliberate capture, keeping or killing of bats except for research purposes for which a special permit is required. Furthermore, the member states identify important sites for bat conservation, survey the status and trends of bat populations and study their migratory patterns. Based on the result of these monitoring activities the Agreement develops and reviews recommendations and guidelines that shall be implemented by the Parties on national levels.

EUROBATS

Agreement on the Conservation of Populations of European Bats

EUROBATS

Multilateral

Type

Context Bat conservation

Signed 4 December 1991; 33 years ago

Location London, United Kingdom

Effective 16 January 1994

Condition Ratification by five range states

Parties [List](#) [show]

Depository Government of the United Kingdom

Languages English · French · German

[Full text](#)

Agreement on the Conservation of Populations of European Bats [at Wikisource](#)

States parties

The following are all the states that have ratified the Agreement, and are regarded as its member states

Country	Date of signing	Date of deposit of instrument of ratification
Albania		22 June 2001
Belgium	4 December 1991	14 May 2003
Bosnia and Herzegovina		22 July 2021
Bulgaria		9 November 1999
Croatia		8 August 2000
Cyprus		13 November 2012
Czech Republic		24 February 1994
Denmark	4 December 1991	6 January 1994
Estonia		11 November 2004
Finland		20 September 1999
France	10 December 1993	7 July 1995
Georgia		25 July 2002
Germany	5 December 1991	18 October 1993
Hungary		22 June 1994
Ireland	21 June 1993	21 June 1995
Italy		20 October 2005
Israel		15 December 2014
Latvia		1 August 2003
Lithuania		28 November 2001
Luxembourg	4 December 1991	29 October 1993
Malta		2 March 2001
Moldova		2 February 2001
Monaco		23 July 1999
Montenegro		28 March 2011
Netherlands	4 December 1991	17 March 1992
North Macedonia		15 September 1999
Norway	3 February 1993	Not necessary
Poland		10 April 1996
Portugal	4 June 1993	10 January 1996
Romania		20 July 2000
San Marino		9 April 2009
Serbia		8 February 2019
Slovakia		9 July 1998
Slovenia		5 December 2003
Sweden	4 March 1992	Not necessary
Switzerland		27 July 2013
Ukraine		30 September 1999
United Kingdom	4 December 1991	9 September 1992

1991 vstupní iniciativa EU:

*potřeba sledování populačních trendů, za účinné mezinárodní spolupráce

*Radikální omezení rušivých zásahů

*Úzká koordinace výzkumných projektů a potřeb praktické ochrany netopýrů

UNEP/EUROBATS

Agreement on the Conservation of Populations of European Bats

ČESON

***1991 → Vstupní partnerská organisace a filiace ČSSR k EU dohodě**

Z výzkumných aktivit ČESON ... např. detailní monitoring WNS – patologické geomykosy netopýrů

2010: první podrobná data z Evropy

→ výsledky soustavného monitoringu

Increasing Incidence of *Geomyces destructans* Fungus in Bats from the Czech Republic and Slovakia

Natálie Martinková^{1,2}, Peter Bečkor³, Tomáš Bartoníček⁴, Pavla Blažková⁴, Janoslav Červený⁵, Lukáš Falteisek⁶, Jiří Gašpar⁷, Vladimír Hanza⁸, Daniel Horáček⁹, Zdeněk Hubálek¹⁰, Helena Jabeľková¹¹, Miroslav Kolář¹², I. Luboš Koryba¹³, Alena Kubátová¹⁴, Blanka Lehotská¹⁵, Roman Lehotský¹⁶, Radek K. Lučan¹⁷, Ondřej Majáček¹⁸, Jan Matějka¹⁹, Zdeněk Reháček²⁰, Jiří Šafář²¹, Přemysl Tějček²², Emil Trádl²³, Marcel Uhrin²⁴, Josef Wagner²⁵, Dita Weinertová²⁶, Jan Zima²⁷, Jan Zuka²⁸, Ivan Horáček²⁹

¹Institute of Virobiology, Academy of Sciences of the Czech Republic, Brno, Czech Republic; ²Institute of Statistics and Analytics, Masaryk University, Brno, Czech Republic; ³Department of Biology and Ecology, Masaryk University, Brno, Czech Republic; ⁴Department of Biology and Ecology, Masaryk University, Brno, Czech Republic; ⁵Agency for Nature Conservation and Landscape Protection of the Czech Republic, Mladá Boleslav, Czech Republic; ⁶Department of Zoology, University of South Bohemia, České Budějovice, Czech Republic; ⁷Department of Forest Protection and Game Management, Czech University of Life Science Prague, Prague, Czech Republic; ⁸Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ⁹Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹⁰Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹¹Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹²Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹³Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹⁴Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹⁵Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹⁶Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹⁷Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹⁸Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ¹⁹Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²⁰Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²¹Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²²Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²³Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²⁴Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²⁵Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²⁶Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²⁷Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²⁸Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic; ²⁹Department of Biology, Faculty of Science, Charles University, Prague, Czech Republic

Abstract
Background White-nose syndrome is a disease of hibernating insectivorous bats associated with the fungus *Geomyces destructans*. It first appeared in North America in 2006, where over a million bats died since then. In Europe, *G. destructans* was first identified in France in 2008. Its distribution, infection dynamics, and effects on hibernating bats in Europe are largely unknown.
Methodology/Principal Findings We screened hibernacula in the Czech Republic and Slovakia for the presence of the fungus during the winter seasons of 2008/2009 and 2009/2010. In winter 2009/2010, we found infected bats in 76 out of 98 surveyed sites, in which the majority had been previously negative. A photographic record of over 6000 hibernating bats, taken since 1994, revealed bats with fungal growth since 1995; however, the incidence of such bats increased in August myotis from 24% in 2007 to 14% by 2010. Microscopic, culturable and molecular genetic analyses confirmed the identity of the recently sampled fungus as *G. destructans*, and demonstrated its continuous distribution in the studied area. At the end of the hibernation season we recorded pathologic changes in the skin of the affected bats, from which the fungus was isolated. We registered no macroscopic changes by the fungus, and the recorded population decline in the last two years of the most affected species, *M. myotis*, is within the population trend prediction interval.
Conclusions/Significance *G. destructans* was found to be widespread in the Czech Republic and Slovakia, with an endemic infection in bats of European monitoring
Vespertilio 17: 65–77, 2014
ISSN 1234-5678

Macroecological characteristics of bat geomycosis in the Czech Republic: results of five years of monitoring

Ivan Horáček¹, Tomáš Bartoníček², Radek K. Lučan³ & the Czech Bat Conservation Trust⁴

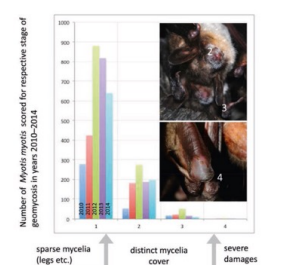
¹ Department of Zoology, Faculty of Science, Charles University in Prague, Vinohrady 7, CZ-128 44 Praha, Czech Republic; ²horacek@natur.cuni.cz
³ Department of Botany and Zoology, Faculty of Science, Masaryk University, Kotlářská 2, CZ-602 00 Brno, Czech Republic

Abstract Infestation of hibernating bats by infectious fungus *Geomyces* (*Pseudogymnoascus*) *destructans* (WNS) was monitored in 13 regions of the Czech Republic from 2009 to 2014 using a standardized field protocol. Although fungal growth was recorded in 12 bat species, only two of them (*Myotis myotis*, in a smaller extent also *Myotis emarginatus*) were infected regularly. In total 20,268 individuals of *M. myotis* (by far the most infected species) were examined, 40% of them being GD positive. The mean site positive rate varied among years from 61.3 to 71.2%, the mean total prevalence varied from 10.4 to 26.5% with considerable differences between particular regions (with total site positive rate 41.8–100%, and total prevalence 2.7–49.2%). Despite temporal variation, the pattern of geographic (inter-regional) variation remained unchanged throughout all five winters: mean regional values were low in lowland and karstic regions (site positive rate 20–42%, prevalence 0–7%), while in mountain and submontane hibernacula and/or those situated in a dynamic relief with stone debris cover and high surface humidity they were quite high (prevalence 22–68%, site positive rate 55–100%). Contrary to our expectations, we found no significant relation between prevalence of geomycosis and the abundance of hibernating populations or cluster size. The vast majority of observed cases showed the weakest stage of infection, severe damages (e.g. macroscopic lesions on auricles or wings) were rather exceptional. No case of mortality directly caused by GD was recorded. The pattern of prevalence does not suggest that GD is a specialized pathogen. The considerable difference between Europe and North America in mortality associated with the WNS and its possible causes (different dates of hibernation, habituation to skin injuries due to high ectoparasite load in Europe etc.) are discussed.

WNS, *Geomyces destructans*, bats, Europe, macroecology, origin

Introduction

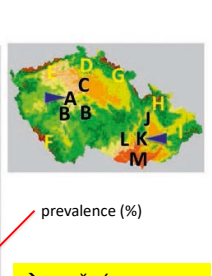
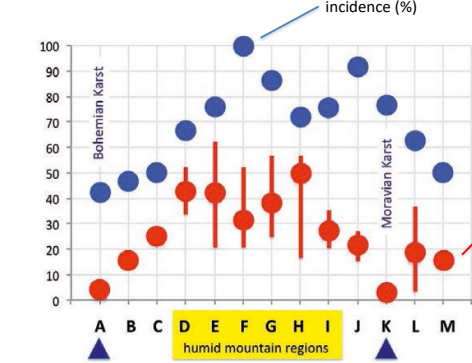
The white nose syndrome (WNS), a hyperinfective disease causing mass mortality of bats in the Northern American hibernacula, became a subject of intensive study soon after its first appearance in 2006 (Foley et al. 2010, Bielewicz 2012). The fungal growth on the face and skin surfaces of hiberna-

kvantitativní data 2010-2014:
žádná mortalita ..
žádný časový trend,
žádné abundanční změny
ale
vysoce průkazné rozdíly
mezi lokalitami a
oblastmi

Table 2. General survey of the number and prevalence in particular regions

region	A	B
site positive rate	2010: 40.0	42.0
2011: 42.0	42.0	42.0
2012: 42.0	42.0	42.0
2013: 42.0	42.0	42.0
2014: 42.0	42.0	42.0
mean	42.0	42.0
SD	6.0	6.0
total prevalence	2010: 10.4	10.4
2011: 10.4	10.4	10.4
2012: 10.4	10.4	10.4
2013: 10.4	10.4	10.4
2014: 10.4	10.4	10.4
mean	10.4	10.4
SD	6.0	6.0
M index	11.0	11.0
M index	11.0	11.0
1 yr rate	10.4	10.4
WNS+	10.4	10.4
WNS+	10.4	10.4

→ značné regionální odlišnosti
→ klíčová role environmentálního kontextu

→ Důležité podklady pro mezikontinentální srovnání

Global Ecology and Biogeography (Global Ecol. Biogeogr.) 2015; 24: 741–748

RESEARCH PAPER

Disease alters macroecological patterns of North American bats

Wilfried F. Fiedl¹, Sebastian J. Puchan^{2,3,4}, Joseph R. Hoyt⁵, Barry A. Nickel⁶, Kate E. Langwig⁷, Jeffrey T. Foster⁸, Kate E. Barlow⁹, Tomáš Bartoníček¹⁰, Dan Teller¹¹, Anne-Elise Haarnes¹², Carl Herring¹³, Ivan Horáček¹⁴, James van der Kraak¹⁵, Bart Mulder¹⁶, Ryan Peters¹⁷, Kent Reynolds¹⁸, Liana Rodrigues¹⁹, Craig W. Schlar²⁰, Gregory G. Turner²¹ and A. Marm Kilpatrick²²

ABSTRACT
Aim We investigated the effects of disease on the local abundances and distributions of species of continental scales by examining the impacts of white-nose syndrome, an infectious disease of hibernating bats, which has recently emerged in North America.
Location North America and Europe.
Methods We used four decades of population counts from 1108 populations to compare the local abundances of bats in North America prior to the emergence of white-nose syndrome to the situation in Europe, where the disease is endemic. We also examined the probability of local extinction for the species of hibernating bats in eastern North America and assessed the influence of winter climate site prior to the emergence of white-nose syndrome on the risk of local extinction.
Results White-nose syndrome has caused a 10-fold decrease in the abundance of bats in hibernacula in North America, eliminating large differences in species abundance patterns that existed between Europe and North America prior to disease emergence. White-nose syndrome has also caused extreme local extinctions (up to 60% of sites in a single species). For the first set of sites, the rate of local extinction was lower in larger winter populations, as expected from theory, but for the most affected species, the northern long-eared bat (*Myotis septentrionalis*), extinction risk was constant across winter scales, demonstrating that disease can sometimes eliminate numerical rarity as the dominant driver of extinction risk by driving both small and large populations extinct.
Main conclusions Species interactions, including disease, play an underappreciated role in macroecological patterns and influence broad patterns of species abundance, occurrence and extinction.
Keywords Ecology, extinction risk, macroecology, population monitoring, *Pseudogymnoascus destructans*, white-nose syndrome.

© 2015 John Wiley & Sons Ltd
DOI: 10.1111/gbe.12290
http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/gbe

ČESON

(Česká společnost pro ochranu netopýrů =
Czech Bat Conservation Trust)

DNES

Právní forma:

Spolek zapsaný ve spolkovém rejstříku Městským soudem v
Praze, oddíl L, vložka 5183

Působnost: Česká a Slovenská republika

Sídlo: Katedra zoologie PŘF UK, Viničná 7, 128 00 Praha 2
IČO: 49370731

DIČ: CZ49370731 (jsme plátcí DPH)

Bankovní spojení: č.ú. 4413339/0800

Statutární zástupci: Ivan Horáček (předseda), Petr Benda
(místopředseda), Tomáš Bartonička (ředitel), Petra Schnitzerová
(zástupce ředitele)

E-mail: netopyr@ceson.org

Radikální rozšíření
aktivit a posun těžišť

Členská základna 130 členů (profesionálních zoologů, vyškolených dobrovolníků i amatérských zájemců): aktivní účast na monitorovacích programech, edukačních aktivitách a praktických krocích ochrany netopýrů, operativní interakce ve všech regionech

Stálé zastoupení v oficiálních mezinárodních organizacích

Czech Republic

The boundaries and names used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.
Map data © 2012 Google

Party since: 1994

Standing Committee Member: No

Administrative Focal Point:

Ms. Libuše Vlasáková
Ministry of the Environment
Department of Species Protection and Implementation of
International Commitments
Phone: +420 2 6712 2372
E-mail: libuse.vlasakova@mzp.gov.cz

Scientific Focal Point:

Dr. Helena Jahešková
E-mail: helena.jaheskovaj@seznam.cz

Party to: AEWA, CBD, CITES, CMS, Ramsar

National Reports: 2000, 2001, 2003, 2005, 2006, 2009, 2010, 2014, 2018

ČESON

(Česká společnost pro ochranu netopýrů =
Czech Bat Conservation Trust)

DNES

→ Pokračování a rozšíření monitoringu

Metodické přístupy

Před 2001 – monitoring výhradně na zimovištích

Po 2001 - rozšíření na všechny druhy, nové metody a téměř každoroční navyšování dalších lokalit

Metodické schéma monitoringu rozloženo do 2 hlavních aktivit:

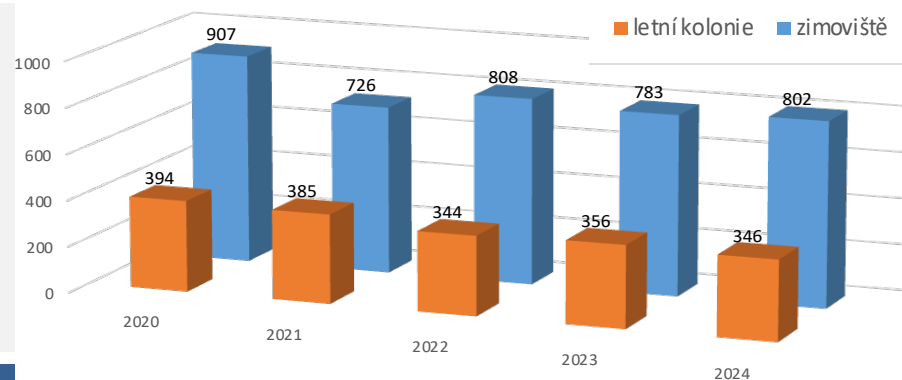
sčítání na zimovištích (1969 – dosud),
revize letních kolonií (od 2005 pravidelně - dosud)

2006-2015, 10 let

Odchyty do sítí – 10 lokalit

Batdetektoring – 10 přírodních oblastí v ČR

Počet monitorovaných
lokalit

Úhrnné počty v sledovaných zimovištích 2020 - 2024

Taxon	2020	2021	2022	2023	2024
N lokalit	907	726	808	783	802
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	33 237	35 729	46 521	60 151	51 914
<i>Myotis myotis</i>	10 413	9 034	9 163	9 386	11 718
<i>Myotis emarginatus</i>	2 424	2 731	3 904	5 896	4 115
<i>Barbastella barbastellus</i>	4 048	4 121	2 975	2 529	2 204
<i>Myotis daubentonii</i>	1 092	1 047	1 332	1 162	1 360
<i>Eptesicus nilssonii</i>	137	99	123	109	141
<i>Eptesicus serotinus</i>	55	36	83	25	92
<i>Myotis alcathoe</i>	1		2	1	0
<i>Myotis bechsteinii</i>	70	61	94	71	76
<i>Myotis blythii</i>	4		0		0
<i>Myotis brandtii</i>	509	477	513	550	494
<i>Myotis dasycneme</i>	10	18	21	16	17
<i>Myotis mystacinus</i>	277	206	269	317	255
<i>Myotis mystacinus/brandtii</i>	12		33	11	16
<i>Myotis nattereri</i>	581	714	659	725	705
<i>Myotis sp.</i>	28		26	36	57
<i>Nyctalus noctula</i>	17	56	115	41	73
<i>Pipistrellus nathusii</i>		1		2	2
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	727	731	653	530	714
<i>Pipistrellus pipistrellus/pygmaeus</i>			110	124	9
<i>Plecotus auritus</i>	915	873	808	687	792
<i>Plecotus austriacus</i>	105	84	81	59	86
<i>Plecotus sp.</i>	2		3	11	20
<i>Vespertilio murinus</i>	13	8	8	3	10
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>					1

*Detailní poznatky
o populačních
trendech
jednotlivých
druhů

ČESON

(Česká společnost pro ochranu netopýrů =
Czech Bat Conservation Trust)

DNES

Cílené vzdělávací programy (školy ...)

- přednášky, výukové programy, exkurze pro žáky MŠ, ZŠ, SŠ a studenty VŠ
- každoročně přes 50 programů, 1500-2000 účastníků (5 – 6 lektorů)
- **Mezinárodní noc pro netopýry, 50 míst/rok, 10 tis. účastníků, 50% dětí**

Příklad rok 2023, Kraje	Počet akcí
Hl. m. Praha	15
Středočeský	13
Jihomoravský	6
Olomoucký	12
Moravskoslezský	5
Zlínský	1
Jihočeský	1
Celkem	53

Zvýšená pozornost edukační činnosti a
práce s veřejností ...

Vzdělávací materiály pro děti

- balíčky s výukovými programy – pro MŠ, 1. a 2. stupeň ZŠ
- netopýří sešity - Netopýří rok, 1. a 2. stupeň ZŠ, sešity pro MŠ
- **v přípravě pracovní sešit pro MŠ (2024)**
- www.ceson.org / napude.sousednetopyr.cz
- online knihovna pro školy
- desková hra Netopýřov

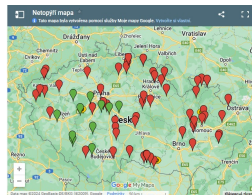
Netopýří turistika – netopýří mapa

mapa turistických lokalit s informacemi o netopýrech

- pozorovatelný (kamerový přenos/video)
- pracovní listy, výklad průvodců, expozice / informační cedule, pravidelně MNN či jiné akce
- geocaching „S Drákulou v netopýřím světě“, questing

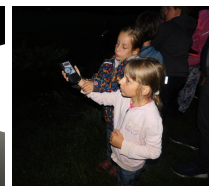
aktuálně 69 lokalit

- hrady, zámky, jeskyně, důlní díla, pevnosti
- každá lokalita článek = tip na výlet

Program Netopýří výzkumníci

- pozorování netopýrů pomocí ultrazvukových detektorů
- **10 batůžků s vybavením zdarma k zapůjčení**
- v roce 2023 zapojeno 33 školních kolektivů a dalších organizací
- **75 vycházek - 1 192 dětí i dospělých**
- motivační soutěž o nejlepší blogový příspěvek z vycházky
- 2. kolo 2023: 6 jednotlivců a 2 kolektivy

ČESON

(Česká společnost pro ochranu netopýrů =
Czech Bat Conservation Trust)

DNES

Interaktivní
webový portál
s řadou
odkazů

vše o netopýrech

informační materiály

akce pro veřejnost

stála poradenská služba

různé aktuality

a další mediální aktualisace ...

www.ceson.org

napude.sousednetopyr.cz

[facebook](#) [Náš soused netopýr](#)

[instagram](#) ČESON

[youtube](#) ČESON

ČESON / english

Činnost

AKTUALITY

Kalendář akcí

Mezinárodní noc netopýrů

Programy pro školy

Projekty

Vesperio

Kroužkovací databáze

Monitoring populací

Monitoring parvůlů

Příručky a posedy

Rekonstrukce budov

Netopýři a stromy

Echolokace

Péče o úkryty

Fotogalerie

Taskové zprávy

Ka stažení

Migrace netopýrů

FaceBook

Stavíme

Náš soused netopýr

Anketa

Kterou z akcí pro veřejnost byste nejraději navštívili?

Čekám hlasování 44655

Správně seznámte

42.1% (18786)

Osvědčené akce

29.3% (13064)

Přítelství a programy pro školy

28.7% (12805)

Náš sponzor a partneri

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo vnitra

ČESON

Česká společnost pro ochranu netopýrů (ČESON) vznikla v roce 1991 za účelem zlepšení spolupráce mezi odborníky a amatéry zabývajícími se netopýry. Posledním šlápnutím organizace je koordinace ochrany a výzkumu netopýrů. ČESON shromažďuje informace a poznatky o problémech, upozorňuje na ně odpovědné orgány a navrhuje jejich řešení. Dále vypracovává expertizy a odbornou ochranu netopýrů a jejich prostředí a zajišťuje vzájemnou informovanost svých členů a příznivců společnosti o aktuálním stavu netopýřích problémů a v oblasti výzkumu a ochrany netopýrů prosazuje vzájemnou spolupráci mezi amatéry, širokou veřejností, odborníky a státní správou. Významné se podílí na monitoringu netopýřích populací v ČR a reprezentuje státní ochranu netopýrů v tuzemsku i zahraničí.

Aktuality

Pozvánka na valnou hromadu ČESON 2025 [6.3.2025]

Srdceřná zve všechny členy na 33. valnou hromadu ČESON, která se uskuteční v sobotu 12. dubna 2025 v Pavlově postraní PUF Olomouc. Podrobnější informace o programu a odkaz na přihlašovaci formulář v [pozvánce](#).

Pozvánka na konferenci Netopýři Sudet [4.3.2025]

V září 2025 se uskuteční 8. ročník mezinárodní konference Netopýři Sudet. Tyto konference jsou pořádány od roku 2002, střídavě v jedné ze tří zemí, v Polsku, Německu a České republice. Setkávají se na nich vědci a milovníci netopýrů z tohoto kránského regionu a jsou předschází i cenové výměně nových zkušeností a informací o výzkumu a ochraně netopýrů v Sudetech a okolí. Letošní konference se bude konat v Polsku, a to na zámku Książ v Walbrzychu. Podrobnější informace v [pozvánce](#).

Nová metodická příručka EUROBATs o netopýřích a zateplování budov [6.4.2025]

V rámci edice řady vydávané sdružením Dohody o ochraně populací evropských netopýrů (EUROBATs) vydala nová publikace zaměřená na problematiku ochrany netopýřů při zateplování budov. Na přílohu příručky "Guidelines for bats, insulation and energy audit" pracovali ČESON. Publikace je ka stažení [zde](#). Ve stejné době byla publikována také další metodická příručka "Guidance on the consideration of bats in traffic infrastructure projects". Ta je věnovaná vlivu silniční dopravy na netopýry a možnostem, jak minimalizovat síly netopýrů a automobilů. Ka stažení [zde](#).

PF 2025 [19.12.2024]

Přijíme pokorně Vánoce a hodně štěstí v novém roce! [PF 2025](#) (foto: Oldřich Ferdi)

Nová publikace: Netopýři a stromy rostoucí mimo les [19.12.2024]

Česká společnost pro ochranu netopýrů vydala novou metodickou příručku zaměřenou na problematiku lesní péče o stromy rostoucí mimo les s ohledem na netopýry. V brožurce jsou popsány úkrytové a potravní nároky netopýrů a specifikovány vhodné postupy při kácení a ořezování stromů v parcích, alejích a na rybních březích, možnosti vyhlášení nahradních úkrytů, ale také doporučení pro plánování revitalizací a dalších rozsažkových úprav zeleně. Publikace, která vznikla v rámci projektu spolufinancovaného Hlavním městem Prahou a SFŽP ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí, je ka stažení [zde](#).

Netopýři sešli pro předškoláky [16.12.2024]

Radu výukových materiálů pro školy, vydaných ČESON, rozšiřuje nový pracovní sešit určený dětem z mateřských škol. Obsahuje 12 hravých úkolů s barevnými ilustracemi, které přibývají napříč tématy z biologie netopýrů (stavbu těla, potravu, echolokaci, noční cyklus) a možnosti jejich ochrany. Těšit se bude distribuce v rámci vzdělávacího programu pro školy a veřejnost. Elektronická verze je ka stažení [zde](#). Materiál byl vytvořen v rámci projektu podpořeného Hlavním městem Prahou.

Nová videa o netopýřích na youtube [11.12.2024]

Na [youtube kanálu ČESON](#) postupně přibývají další videa. Zhlédnout zde můžete záznamy ze všech dosavadních netopýřích večerů online, včetně nedávno vyslaného dílu o netopýřích a stromech. V sekci Praktická ochrana netopýrů jsou nové přídatky dvě knižka eovělů videa - o ochrání netopýrů při zmínkách stromů a při stavění úkrytů budov. Víde byla vytvořena v rámci projektu spolufinancovaného Hlavním městem Prahou a Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

ČESON a ekologická výchova v roce 2024 [5.12.2024]

V letošním roce uskutečnil ČESON celkem 38 vzdělávacích akcí pro žáky mateřských, základních a středních škol a dále 1 přednášku pro studenty vysokých škol. Hlavní přednáška, výukových programů a kurzů bylo poznání života netopýrů, jejich významu v přírodě a možnosti jejich ochrany. Víde část z nich proběhla v Praze, a to díky projektu podpořenému Hl. m. Prahou. Vzdělávací programy budou pokračovat i v roce 2025. Podrobnější informace a objednávkový formulář jsou v sekci [Programy pro školy](#).

Netopýři rok - vzdělávací video pro školy [3.12.2024]

Česká koalice pro ochranu biodiverzity (CCBC) vytvořila nové vzdělávací video, představující život ciků netopýrů a různé úkryty, které netopýři osídľují, včetně městského prostředí. Pedagogové mohou využít také doprovodný pracovní list - vide je ka stažení v sekci [CCBC do škol](#). Na přípravě škola vzdělávacího materiálu se podílela Česká společnost pro ochranu netopýrů.

Seminář "Péče o stromy s ohledem na výskyt chráněných druhů živočichů" [12.11.2024]

Pracovníci úřadů, správce parků, arboristé a všechny další zájemce zveme na seminář, který se koná v úterý 10. prosince 2024 a předschází vhodné postupy při péči o netopýřích zeleň a následná ochrana netopýrů, základní principy. Dopadní přednášky proběhnou v Centru pro správu ochrany přírody - U studánky poznání Otčeněcké ulici v Praze 7 (Letná). Následovat bude odpovídající exkurze do Stromovky, seznámení s modelovým příkladem komplexního přístupu k péči o městský park a ukádku realizací vybraných opatření. Podrobnosti a odkaz pro přihlášení najdete v [pozvánce](#). Seminář pořádá ČESON ve spolupráci s ČSO a Českou koalicí pro ochranu biodiverzity, v rámci projektu spolufinancovaného Hl. městem Prahou a SFŽP ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Netopýři večerky online - 6. díl: O netopýřích a stromech [4.11.2024]

Jaký význam mají stromy pro netopýry? A jak správně postupovat v případě plánovaného ořezávání nebo kácení stromů, aby při tom nedošlo k ohrožení těchto

ČESON

(Česká společnost pro ochranu netopýrů =
Czech Bat Conservation Trust)

DNES

Aktivisace praktických kroků
poznávání netopýrů a jejich
ochrany

Akce Náš soused je netopýr

- oceňování vlastníků a správců budov za spolupráci
- 2023: předáno 10 plaket a certifikátů (celkem 140 plaket)
- přehled na webu www.sousednetopyr.cz

Nové projekty, další souvislosti ...

Mezi lety 2004-2024, 44 projektů, řada víceletých i mezinárodních, SFŽP, MŽP, TAČR, DBU, Program švýcarsko-české spolupráce, MHMP, Norské fondy, BAT LIFE. (UK etc.) ...

Např. realizované v letech 2023 a 2024

1. Výpravy do světa netopýrů aneb poznejte své ohrožené sousedy (SFŽP, 2022-2024)
2. Ochrana netopýrů vázaných na úkryty v městském prostředí (MHMP, 2023-2024)
3. Poznej tajemný svět netopýrů V – komplexní vzdělávací projekt pro MŠ, ZŠ a SŠ (MHMP, 2023-2024)
4. LIFE+ PODKOWIEC TOWERS: back to the forest – holistic conservation of bat breeding habitats (Polsko, Slovensko, Rumunsko – Life+, 2021-2026)
5. Pod jednou střechou s netopýry (MŽP, 2024)

ČESON

(Česká společnost pro ochranu netopýrů =
Czech Bat Conservation Trust)

DNES

ČESON – autoritativní
expertní orgán pro MŽP a
složky státní správy (OOP aj.)

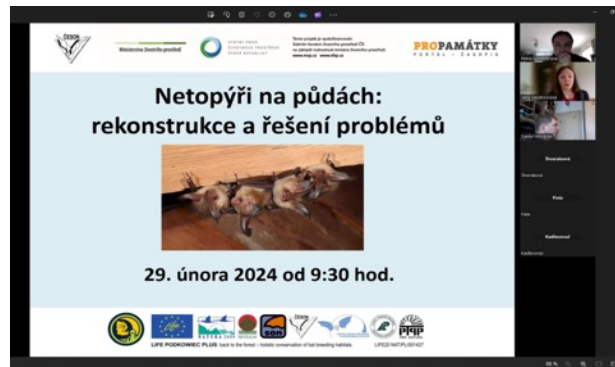
Průzkumy a posudky

- MŽP, Zelená úsporám, zateplování budov, opravy střech, hodnocení bezpečnosti průhledných a reflexních ploch s ohledem na ptáky
- školení pro zpracovatele posudků, společně s ČSO
- aktualizovaný seznam způsobilých osob – web ČSO, ČESON
- problém nekvalitních posudků (např. nemocnice Zlín...)
- vzdělávání autorizovaných osob, § 67, Natura 2000

Metodiky ochrany netopýrů pro stavební firmy, OŽP

- Odborné semináře, metodické příručky, praktické návody
- např. Biokoroze stavebních materiálů (STOB z.s.), konference Obnova památek 2023 a 2024, spolupráce s Arboristickou akademií ČSOP, metodiky a jejich prezentace - **Péče o senescentní stromy**, **Péče o stromy s ohledem na netopýry**
- youtube kanál, webináře, netopýří večírky, osvětová videa, live stream z kolonie Mmyo, filmy

**Postupy ochrany netopýrů při zateplování
budov převzaty jako evropský standard**

ČESON

(Česká společnost pro ochranu netopýrů =
Czech Bat Conservation Trust)

DNES

*** Postoj veřejnosti k netopýrům se v uplynulých desetiletích radikálně změnil !**

*** Mnohačetné výstupy aktivit ČESON výrazně rozšiřují i poznatky o biologii jednotlivých druhů a otevírají nové cesty k jejich dalšímu poznání.**

Průzkumy a posudky

- **průzkumy budov** před rekonstrukcí /demolicí
- **průzkumy stromů** před kácením
- **biologické dozory** v průběhu realizace stavby a kácení
- ročně **150-200 akcí !**

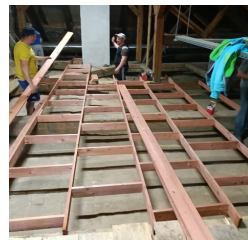

Realizace opatření v praxi

instalace ochranných prvků na půdách s letními koloniemi a uzávěry zimovišť
desítky příkladů dobré praxe <https://sousednetopyr.cz/modelove-lokality/>

např. Ruda nad Moravou – zámek, kolonie *M. myotis* a *R. hipposideros* - vybudovány dřevěné podlahy, v přípravě stříšky na trámy, úklid trusu

systém značení stromů s úkryty netopýrů pomocí cedulek. atd.

ČESON

Děkujeme za
pozornost

